

[Wihjelm]

holdt sig. Vi var sikre på, at det var i strid med lovens bogstav, men vi var ikke sikre på, om der lå så solide begrundelser i lovens forarbejde eller andet, i praksis, i præcedens osv., at det kunne motivere denne tilsidesættelse af lovens bogstav, og derfor talte vi ikke om at omgøre beslutningen, nej, vi bad såmænd beskeden om at få fornyet udvalgsbehandling for at få opklaret de ting, så meget mere som udvalgsformanden indrømmede, at tingene ikke var ordentlig belyst i betænkningen og heller ikke i notatet.

Det modsatte et flertal sig desværre, for det havde kunnet redde os fra en hel del af denne misere. Jeg vil samtidig sige, at det, vi ikke var sikre på den 22. december 1981, er vi sikre på nu. Der findes ikke de vægtige argumenter for at tilsidesætte lovens bogstav, som vi mener må være til stede, hvis man på så vigtigt et område, hvor folketingets afgørelse ikke kan appelleres nogen som helst steder, vil tilsidesætte lovens bogstav. Desuden vil jeg gerne anføre, at jeg mener, folketinget var stærkt vildledt umiddelbart før sin beslutning den 22. december 1981. Jeg skal ikke kunne sige, hvad de 21 medlemmer af det midlertidige udvalg var, for vi deltog ikke, men de øvrige medlemmer, som sad og hørte på en række oplysninger eller påstande her i salen, og som måske har været briefet af deres udvalgsmedlemmer tidligere, var i kraft af disse påstande og oplysninger stærkt vildledt, umiddelbart før de traf deres beslutning. Dels havde de ikke noget at støtte sig på i udvalgets indstilling i henseende til en begrundelse for, at man ændrede afgørelsen og begrundelsen for, at man gik imod lovens bogstav, dels fik de altså en udtalelse fra indenrigsministeren, der lød – jeg citerer:

»Jeg vil gerne give den rent faktiske oplysning, at i forbindelse med opgørelsen af valgene i 1973, 1975 og 1977 har indenrigsministeriet fulgt den samme praksis, som er anvendt i dette tilfælde. . . .«

Han sagde ikke, at det aldrig havde haft praktiske konsekvenser. Han sagde heller ikke, at denne praksis aldrig har været forelagt for, endsige godkendt af hverken folketinget eller udvalget til valgs prøvelse. Han gav de medlemmer, der ikke havde anden viden om tingene, før de skulle stemme, det klare indtryk, at der var tale om en præcedensskabende og i virkeligheden godkendt praksis.

Desuden fik vi udvalgsformandens udtalelse om, at den metode, man først havde brugt, og som førte til valg af Bjarne Jensen – og jeg citerer – » . . . viste sig at være i strid med valglovens bestemmelse. . . .«

Det var altså direkte lovstridigt at nå til det resultat, at Bjarne Jensen var valgt. Det var i det mindste med i det grundlag, man traf beslutningen på den 22. december 1981.

Vi var som sagt ikke sikre dengang, men vi krævede en begrundelse, som ikke fandtes i materialet, for, at man tilsidesatte lovens bogstav, og nu kan vi i hvert fald sige, at vi har intet som helst fået, der kan begrunde denne tilsidesættelse. Den påstand, vi har hørt om logikken i partilistesystemet, er hullet; bl.a. har det jo vist sig, at vi har fundet 29 tilfælde fra alle valgene så at sige fra 1945 og op til dato, hvor man ikke har overført andre partistemmer til listens nr. 1 i situationer, hvor det kunne få praktiske konsekvenser, og i halvdelen af disse tilfælde ville det have flyttet mandatet fra spidskandidaten til en, der stod længere nede på listen. Vi er enige med ministeriets eksperter i, at det er helt korrekt efter valgloven, at man har gjort sådan. Ministeriets eksperter har sagt, at de må indrømme, at der her er en slags brist i logikken. Jeg vil understrege, at der kun er en brist i logikken, hvis man vælger denne ånd, som man har valgt, når det drejer sig om valglovens § 47. Hvis man vælger det, som vi hele tiden har sagt, er der overhovedet ingen brist i logikken.

Om lovens forudsætninger vil jeg godt sige, at vi er ikke sikre på, hvad lovgiverne har haft af forudsætninger, da de vedtog den nye § 47 i 1945. Vi kan ikke påstå, at de har ment det og det, men vi har fået undersøgt, at ingen andre heller kan være sikre på det. Der er ikke kommet noget som helst frem, der kan overbevise nogen om, at andre kan være sikre på, hvad lovgiverne dengang har ment. Og når der ikke findes en sådan sikkerhed om hensigterne og der i øvrigt har været skiftende praksis, mener jeg, det er nødvendigt, at man holder sig meget nøje til lovens bogstav.

Nu er der et par partier, der ønsker høring af jurister. Vi har sagt i udvalget, at vi ikke ville modsætte os det ønske, men vi har også sagt, at vi ikke selv fandt noget behov for det. Vi synes, denne sag er veloplyst efterhånden, og at det nok er et spørgsmål, hvor